УДК 378.147:631.8
DOI https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series5.2024.98.02

Авдєєв С. В., Авдєєва О. Ю., Анічкіна О. В.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ХОДІ ВИВЧЕННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ «АГРОХІМІЯ»

Стаття присвячена вивченню особливостей формування професійної компетентності майбутніх фахівців у ході вивчення освітньої компоненти «Агрохімія». Наведено обґрунтування важливості вивчення агрохімії здобувачами вищої освіти хімічних і агрономічних спеціальностей із метою застосування в майбутньому комплексу одержаних знань, умінь і навичок у сучасному сільському господарстві. Здійснено аналіз категорійних ознак професійної компетентності та виокремлено найбільш значимі. Визначено професійну компетентність як інтегроване, динамічне, складне багаторівневе утворення, яке визначається сукупністю професійно важливих знань, умінь і навичок. Запропоновано до розгляду практичні аспекти формування професійної компетентності майбутніх фахівців. Встановлено необхідність формування професійної компетентності майбутніх хіміків і агрономів у сільськогосподарській галузі, що є ключовим елементом для підвищення продуктивності, сталого розвитку та конкурентоспроможності сільськогосподарського сектору й дозволяє спеціалістам ефективно вирішувати складні завдання, сприяє створенню сучасних інноваційних систем сільського господарства й рушійні сили його розвитку. Визначено особливості формування експериментальних умінь здобувачів вищої освіти в ході вивчення освітньої компоненти «Агрохімія». Обґрунтовано необхідність формування професійної компетентності майбутніх фахівців із метою збагачення досвіду їх власної експериментальної діяльності, вдосконалення наявних експериментальних умінь, заповнення прогалин у знаннях, усвідомлення значення хімії для життя людства в цілому та кожної людини зокрема, подолання хемофобії, переконання в невід'ємності хімічної складової життєдіяльності людини, підвищення інтересу до пізнання оточуючої дійсності та вивчення агрохімії, як важливої та необхідної науки в умовах сьогодення.

Ключові слова: *професійна компетентність, майбутні фахівці, професійна підготовка, майбутні хіміки, майбутні агрономи, практична діяльність.*

Сучасний стан розвитку вищої освіти характеризується постійною модернізацією, пріоритетним напрямом якої є забезпечення високої якості комплексу знань, умінь і навичок здобувачів вищої школи у відповідності до перспективних і актуальних в умовах сьогодення потреб особистості, суспільства та держави в цілому. В свою чергу, це зумовлює оновлення й удосконалення основних педагогічних засад професійної підготовки фахівців, зокрема, хімічних і агрономічних спеціальностей, із метою реалізації їх подальшої ефективної практичної діяльності.

Варто зазначити, що в сучасному сільському господарстві агрохімія відіграє важливу роль, оскільки застосування хімічних знань і сучасних технологій допомагає оптимізувати виробництво, збільшити врожайність і поліпшити якість продукції, а також забезпечує екологічно стійкий розвиток даної галузі.

Основні тенденції реформування аграрної освіти відображають стрімкий розвиток сільського господарства та відповідають на виклики, що стоять перед зазначеною галуззю в сучасному світі. В зв'язку з цим зростає увага до практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Ключові закономірності реформування та розвитку аграрної освіти визначено в таких документах, як Державна цільова програма розвитку українського села на період до 2015 р. [4], Єдина комплексна стратегія та план дій розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на 2015–2020 роки [1], Концепція реформування і розвитку аграрної освіти та науки [2], Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 р. [3], які враховують сучасні виклики та можливості в аграрному секторі та сприяють створенню ефективної та конкурентоспроможної системи аграрної освіти.

Одним із ключових напрямів підготовки майбутніх фахівців у закладах вищої освіти є орієнтація на міжнародні стандарти, відповідно до яких здобувач повинен бути компетентним і володіти знаннями, вміннями та навичками, необхідних для здійснення якісної професійної діяльності в майбутньому; легко пристосовуватися до швидкоплинних змін у системі освіти; постійно збагачувати та вдосконалювати власні знання, що забезпечить суспільство фахівцями з якісно новим рівнем підготовки, здатними до саморозвитку та здійснення ефективної практичної діяльності. Однозначно, особливу увагу в процесі підготовки як майбутніх хіміків (102 Хімія), так і агрономів (201 Агрономія) відіграє процес формування їх експериментальних умінь у ході вивчення обов'язкових і вибіркових освітніх компонент освітньо-професійних програм «Хімія» та «Тепличне господарство». Водночас, ефективність розв'язання проблеми формування професійної компетентності майбутніх фахівців, розвитку їх експериментальних умінь в умовах модернізації вищої освіти значно залежить від змісту їх професійної підготовки та потребує подальших наукових досліджень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій із проблеми підготовки майбутніх фахівців у ході вивчення основ агрохімії та формування в них експериментальних умінь дозволив визначити основні аспекти, яким науковці основним чином приділяли увагу. Так, формування професійної компетентності майбутніх фахівців розглядалися в роботах українських і зарубіжних науковців (М. Галатюк, О. Гулай, О. Заблоцької, В. Заболотного, М. Павлової, М. Савчина, М. Садового, F. Karsli, F. Yaman, A. Ayas, Y. Tolsdorf, S. Markic та ін.).

Проблема формування експериментальних умінь із хімії вивчалася науковцями в різних аспектах: *розвиток експериментальних умінь і навичок* (М. Зуєва); *аналіз і вивчення змісту, структури, методики формування вмінь і навичок* (П. Глоріозов, Д. Кирюшкін, В. Полосін); *роль експерименту з невеликими кількостями речовин у формуванні експериментальних умінь* (А. Бєліков, І. Чертков) та ін.

Окремі питання професійної підготовки майбутніх агрономів висвітлені в дослідженнях З. Золотухіної *(практична підготовка майбутніх агрономів)*, Н. Зуєнко *(формування комунікативної культури майбутніх аграріїв)*, Н. Кострриці *(культурологічна підготовка майбутніх фахівців аграрної галузі)*, І. Ляшенко *(формування готовності майбутніх аграріїв до реалізації міжнародних фахових програм)*, Д. Щепової *(формування професійних цінностей майбутніх фахівців аграрної галузі)* та ін.

Проте формування професійної компетентності майбутніх фахівців у ході вивчення основ агрохімії й удосконалення їх експериментальних умінь не було до цього часу предметом окремого дослідження.

Мета статті полягає в обґрунтуванні особливостей формування професійної компетентності майбутніх фахівців у ході вивчення освітньої компоненти «Агрохімія».

Модернізація змісту освіти включає ряд заходів, спрямованих на актуалізацію та вдосконалення змісту освітніх програм із урахуванням сучасних вимог, тенденцій розвитку та потреб суспільства й передбачає перегляд підходів до навчання, використання інтерактивних методів, цифровізацію освітнього процесу, стимулювання самостійності та творчого мислення здобувачів вищої освіти. Значною мірою увага акцентується на розвиток компетентностей, які дозволяють майбутнім фахівцям успішно функціонувати в сучасному світі.

Одним із ключових понять дослідження є «компетентність». Дане поняття вивчали як вітчизняні вчені (О. Антонова, Н. Бібік, С. Вітвицька, Н. Волкова, С. Гончаренко, Г. Данилова, І. Зязюн, Л. Маслак, О. Мельник, О. Пометун, Ю. Татур та ін.), так і зарубіжні (Дж. Гуді, Ж. Делор, Дж. Карсон, Р. Кеган, Ж. Перре, Дж. Равен, Д. Ричен, Л. Салганик, Т. Спаннаус та ін.).

Експерти закордонної програми «Визначення та відбір компетентностей: теоретичні й концептуальні засади» («Definition and Selection of Competencies: Theoretical and Conceptual Foundations»), трактують компетентність як здатність успішно та якісно задовольняти індивідуальні та соціальні потреби, здійснювати діяльність чи реалізовувати передбачені завдання [7, с. 8].

У нормативних документах Міжнародного департаменту стандартів для навчання, досягнення та освіти (International Board of Standards for Training, Performance and Instruction) поняття «компетентність» тлумачать як здатність кваліфіковано здійснювати діяльність, виконувати конкретні завдання. З огляду на це, поняття передбачає наявність комплексу знань, умінь і навичок, які дозволяють особистості ефективно діяти й виконувати певні функції, спрямовані на досягнення стандартів у професійній галузі [5, с. 144].

Польський учений В. Фурманек вважає, що професійно компетентною вважається особистість, яка має відповідну професійну підготовку [6, с. 7–21].

Варто зазначити, що формування професійної компетентності майбутніх фахівців відбувається в процесі їх фахової підготовки до реалізації практичної діяльності в майбутньому. Тому в контексті даного дослідження нами здійснено аналіз категорійних ознак професійної компетентності та визначено найбільш значимі. Так, поняття «професійна компетентність» трактується вченими як «здатність» (С. Вітвицька, С. Гончаренко, Г. Данилова, Т. Єрмаков, В. Ткаченко), «підготовленість» (В. Барко), «єдність» (С. Скворцова), «результат» (Н. Авшенюк, Т. Десятов, Л. Дяченко).

На нашу думку, професійна компетентність є інтегрованим, динамічним, складним багаторівневим утворенням, яке визначається сукупністю професійно важливих знань, умінь і навичок.

З огляду на вище зазначене, формування професійної компетентності майбутніх фахівців хімічних (102 Хімія) і агрономічних (201 Агрономія) спеціальностей у ході вивчення освітньої компоненти «Агрохімія» передбачає наявність: *фундаментальних знань* із основ агрохімії; *експериментальних умінь* (здатність проводити експериментальні дослідження); *дослідницьких навичок* (здатність вивчати нові методи та технології, що підвищують ефективність сільського господарства та збільшення врожайності); *управлінських умінь* (здатність планувати, організовувати та керувати аграрними процесами, включаючи вирощування, збирання та зберігання сільськогосподарської продукції); *соціальних умінь* – soft skills (навички спілкування, взаємодії та співпраці з фермерами та агрохолдингами в цілому); *застосування технологій* (розуміння і використання сучасних технологій у сільському господарстві, включаючи інформаційні технології); *екологічна свідомість* (розуміння впливу сільськогосподарської діяльності на навколишнє середовище, пошук шляхів вирішення даної проблеми); *аналітичне мислення* (здатність аналізувати конкретні ситуації для прийняття обґрунтованих рішень щодо вирощування та управління сільськогосподарськими процесами).

Таким чином, формування професійної компетентності майбутніх фахівців у ході вивчення освітньої компоненти «Агрохімія» має важливе практичне значення, як для самих здобувачів вищої освіти, так і для сільськогосподарської галузі загалом. На основі вище зазначеного, варто приділити увагу практичним аспектам, які підкреслюють важливість даного процесу (табл. 1).

В цілому, формування професійної компетентності майбутніх фахівців у сільськогосподарській галузі є ключовим елементом для підвищення продуктивності, сталого розвитку та конкурентоспроможності

сільськогосподарського сектору загалом, що дозволяє спеціалістам ефективно вирішувати складні завдання й сприяє створенню стійких та інноваційних систем сільського господарства.

Варто зазначити, що хімічні речовини відіграють важливу роль у сільському господарстві і використовуються для різних цілей і з різною метою:

– мінеральні та органічні добрива: надають рослинам необхідні поживні речовини, такі як азот, фосфор, калій та інші мікроелементи, що сприяють зростанню, розвитку кореневої системи та урожайності загалом сільськогосподарських культур;

– захист від шкідників і хвороб: хімічні пестициди (інсектициди, фунгіциди, гербіциди тощо) використовуються для боротьби зі шкідниками, хворобами та бур'янами, що можуть завдати шкоди урожаю, тим самим забезпечуючи вищий урожай і знижуючи його втрати;

– обробка ґрунту: деякі хімічні речовини використовуються для покращення якості та підвищення родючості ґрунту, зменшення його кислотності або ж для боротьби зі шкідливими організмами в ґрунті;

– стимуляція росту рослин: іноді хімічні речовини використовуються для стимуляції росту, цвітіння або дозрівання рослин, що дозволяє підвищити урожайність та якість продукції;

– консерванти та засоби для зберігання продукції: деякі хімічні речовини використовуються для консервації та зберігання сільськогосподарської продукції, щоб зберегти її свіжість та якість під час транспортування та зберігання.

Однак важливо зауважити, що необережне використання хімічних речовин може мати негативний вплив на навколишнє середовище, ґрунт, водні ресурси, а також на здоров'я людей і тварин. Тому важливо дотримуватись правильних методів і дозувань використання хімічних засобів у сільському господарстві, а також активно розвивати та використовувати біологічні методи контролю шкідників та органічні системи вирощування рослин для збереження здоров'я екосистеми та забезпечення продовольчої безпеки.

На нашу думку, основні особливості формування експериментальних умінь здобувачів вищої освіти в ході вивчення агрохімії включають такі аспекти:

1) теоретична база з агрохімії (надає майбутнім фахівцям теоретичні знання про хімічні процеси, що відбуваються в ґрунті, рослинах, добривах, що дає змогу зрозуміти основні принципи та закономірності агрохімічних явищ);

2) лабораторні заняття (дозволяють здобувачам вивчати хімічні властивості ґрунтів, склад ґрунтових розчинів, властивості мінеральних і органічних добрив, мікродобрив та їх вплив на рослини; самостійно проводити хімічні експерименти, у тому числі, якісні реакції на визначення катіонів і аніонів, які входять до складу мінеральних добрив);

3) моделювання польових досліджень (дозволяють вивчити вплив різних добрив різного походження (мінеральних, органічних, мікродобрив), методів обробітку ґрунту тощо на ріст і розвиток рослин; отримати практичні навички та вміння працювати з агрохімічними матеріалами в реальних умовах;

4) аналіз результатів і звітування (здобувачі вчаться аналізувати результати хімічних експериментів, визначати ознаки проходження хімічних реакцій, робити висновки, розвивати навички критичного мислення та систематизації результатів вивчення);

5) інтеграція знань і створення міжпредметних зв'язків (вивчення агрохімії допомагає майбутнім хімікам і агрономам інтегрувати знання з хімії, біології та сільського господарства, що є важливим для розуміння комплексних агроекологічних процесів).

Таблиця 1

Практичні аспекти формування професійної компетентності майбутніх фахівців у сільськогосподарській галузі

Ознака	Формування професійної компетентності
Ефективність урожаю	– володіння навичками та знаннями, необхідними для максимізації врожаю та оптимізації сільськогосподарського виробництва; – вміння вибирати правильні культури, вирощувати їх на відповідному ґрунті; – застосування оптимальних агротехнічних методів.
Стійкість до змін умов	– здатність конструктивно реагувати на зміни умов, такі як кліматичні фактори; – здатність ефективно реагувати на зміни в ринкових умовах, нові агротехнології.
Збалансоване використання ресурсів	– вміння збалансувати використання ресурсів, таких як вода, добрива та захист рослин від хвороб і шкідників з метою забезпечення високої продуктивності та заощадження ресурсів.
Інновації та новаторство	– сприяння впровадженню новітніх технологій та інновацій у сільськогосподарській галузі, підвищуючи ефективність виробництва.
Підвищення якості та безпеки продукції	– сприяння вирощуванню високоякісної продукції та дотриманню вимог до безпеки й її якості, що є важливим аспектом для споживачів.
Сталість і розвиток галузі	– забезпечення стабільності та розвитку сільськогосподарського сектору, що є важливим для економічного розвитку країни.

Розглянуті вище особливості допомагають здобувачам вищої освіти хімічних і агрономічних спеціальностей набути професійної компетентності та розвинути експериментальні вміння, необхідні для подальшої професійної практичної діяльності. Адже експериментальні дослідження з агрохімії відіграють важливу роль, оскільки допомагають вивчати вплив різних хімічних речовин на рослини, ґрунт і навколишнє середовище; сприяють покращенню врожаю, збільшенню стійкості рослин до стресових умов, розвитку новітніх технологій і методів у сільськогосподарській галузі тощо. В результаті, сільське господарство стає більш ефективним, екологічно чистим і стійким до змін клімату.

Таким чином, формування професійної компетентності майбутніх фахівців (як хіміків, так і агрономів) вимагає інтегрованого підходу, що враховує теоретичні знання, практичний досвід та розвиток широкого спектру навичок для успішної та ефективної роботи в галузі сільського господарства. Кожен здобувач вищої освіти має можливість збагатити досвід власної експериментальної роботи, вдосконалити наявні експериментальні вміння, заповнити прогалини в знаннях, усвідомити значення хімії для життя людства в цілому та кожної людини зокрема, подолати хемофобію, переконатися в невід’ємності хімічної складової життєдіяльності людини, підвищити інтерес до пізнання оточуючого світу та вивчення агрохімії, як важливої та необхідної науки в умовах сьогодення.

З огляду на вище зазначене, виникає необхідність у створенні та реалізації методики формування професійної компетентності майбутніх агрономів засобами вивчення освітньої компоненти «Агрохімія», що є перспективою подальших досліджень.

Використана література:

1. Єдина комплексна стратегія та план дій розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на 2015–2020 роки : проєкт Міністерства аграрної політики та продовольства України 26.10.2015. URL : https://ips.ligazakon.net/document/NT1978
2. Концепція реформування і розвитку аграрної освіти та науки : розпорядження Міністерства освіти і науки України 06.04.2011 № 279-р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/279-2011-%D1%80#Text
3. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 р. : Указ президента України 25.06.2013 № 344/2013. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013#Text
4. Про затвердження Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року : постанова Кабінету міністрів України 04.12.2013 № 875. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1158-2007-%D0%BF#Text
5. Foxon M., Richey R. C., Roberts R. C., Spannaus T. W. Training Manager Competencies : The standards (3rd Ed.). Syracuse, NY : ERIC Clearinghouse on Information and Technology, 2003. 177 p.
6. Furmanek W. Kompetencje ogolnotechniczne w edukacji wszechszkolnej. Edukacja Ogolnotechniczna nauczycieli klas I–III. Rzeszow-Krakow : Wyd. Oświatowe, 1998. S. 7–21.
7. Rychen D. S., Salganik L. H. Definition and Selection of Competencies (DESECO) : Theoretical and Conceptual Foundations. Strategy paper. Neuchatel, Switzerland : Swiss Federal Statistical Office, 2002. 27 p.

References:

1. Iedyna kompleksna stratehiia ta plan dii rozvytku silskoho hospodarstva ta silskykh terytorii v Ukraini na 2015–2020 roky. [The unified comprehensive strategy and action plan for the development of agriculture and rural areas in Ukraine for 2015–2020] : proiekt Ministerstva ahrarnoi polityky ta prodovolstva Ukrainy 26.10.2015. URL : https://ips.ligazakon.net/document/NT1978 [in Ukrainian].
2. Kontseptsiia reformuvannia i rozvytku ahrarnoi osvity ta nauky. [Concept of reforming and development of agricultural education and science] : rozporiadzhennia Ministerstva osvity i nauky Ukrainy 06.04.2011 № 279-r. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/279-2011-%D1%80#Text [in Ukrainian].
3. Natsionalna stratehiia rozvytku osvity v Ukraini na period do 2021 r. [National strategy for the development of education in Ukraine for the period until 2021] : Ukaz prezydenta Ukrainy 25.06.2013 № 344/2013. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013#Text [in Ukrainian].
4. Pro zatverdzhennia Derzhavnoi tsilovoi prohramy rozvytku ukrainskoho sela na period do 2015 roku. [On the approval of the State target program for the development of the Ukrainian countryside for the period up to 2015] : postanova Kabinetu ministriv Ukrainy 04.12.2013 № 875. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1158-2007-%D0%BF#Text [in Ukrainian].
5. Foxon M., Richey R. C., Roberts R. C., Spannaus T. W. (2003) Training Manager Competencies : The standards (3rd Ed.). Syracuse, NY : ERIC Clearinghouse on Information and Technology. 177 p.
6. Furmanek W. (1998) Kompetencje ogolnotechniczne w edukacji wszechszkolnej. [General technical competences in general education]. Edukacja Ogolnotechniczna nauczycieli klas I-III. Rzeszow-Krakow : Wyd. Oświatowe. S. 7-21 [in Polish].
7. Rychen D. S., Salganik L. H. (2002) Definition and Selection of Competencies (DESECO) : Theoretical and Conceptual Foundations. Strategy paper. Neuchatel, Switzerland: Swiss Federal Statistical Office. 27 p.

S. Avdieiev, O. Avdieieva, O. Anichkina. Features of professional competence formation of future specialists in the course of studying the educational component "Agrochemistry".

The article is devoted to the study of the peculiarities of the formation of professional competence of future specialists during the study of the educational component "Agrochemistry". The rationale for the importance of studying agrochemistry by students

of higher education in chemical and agronomic specialties with the aim of applying the acquired knowledge, skills and abilities in modern agriculture in the future is given. An analysis of the categorical signs of professional competence was carried out and the most significant ones were singled out. Professional competence is defined as an integrated, dynamic, complex multi-level education, which is determined by a set of professionally important knowledge, abilities and skills. Practical aspects of the formation of professional competence of future specialists are proposed for consideration. The need for the formation of professional competence of future chemists and agronomists in the agricultural sector has been established, which is a key element for increasing productivity, sustainable development and competitiveness of the agricultural sector and allows specialists to effectively solve complex tasks, contributes to the creation of modern innovative systems of agriculture and the driving force of its development. The peculiarities of the formation of experimental skills of higher education students during the study of the educational component "Agrochemistry" were determined. The necessity of forming the professional competence of future specialists with the aim of enriching the experience of their own experimental activity, improving existing experimental skills, filling gaps in knowledge, realizing the importance of chemistry for the life of humanity as a whole and each person in particular, overcoming chemophobia, conviction in the inalienability of the chemical component of life is justified. man, increasing interest in learning about the surrounding reality and studying agrochemistry as an important and necessary science in today's conditions.

Key words: *professional competence, future specialists, professional training, future chemists, future agronomists, professional activity.*

УДК 378.011.3-051:78]:783]:316.61
DOI https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series5.2024.98.03

Білозерська Г. О., Кравцова Н. Є., Белінська Т. В., Кушнір К. В., Будяк В. В.

ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ-МУЗИКАНТА ДО ЗДІЙСНЕННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАСОБАМИ ХОРОВОГО МИСТЕЦТВА

У статті розглянуто проблему професійно-орієнтованої підготовки майбутнього вчителя-музиканта до здійснення соціокультурної діяльності засобами хорового мистецтва. Основна увага звернена на професійні якості майбутнього фахівця в означеній діяльності та набуття ним вмінь розв'язувати різноманітні мистецькі завдання, створювати творчі продукти, сприяти збереженню та примноженню культурних та мистецьких цінностей. Проаналізовано сучасні наукові джерела з означеної проблеми та визначено, що здійснення соціокультурної діяльності є предметом вивчення багатьох науковців, проте є необхідність пошуку шляхів удосконалення цього процесу, зокрема, засобами хорового мистецтва. Визначено основні завдання сучасної освітньої системи, одним із завдань якої є забезпечення реалізації компетентнісного підходу. Зауважено, що професійно-орієнтована підготовка майбутнього вчителя-педагога до здійснення соціокультурної діяльності полягає в забезпеченні якісної організації художньо-творчого процесу на уроках музичного мистецтва. Визначено, що здійснення соціокультурної діяльності засобами хорового мистецтва потребує опанування майбутнім вчителем-музикантом окрім спеціальних дисциплін навичками накопичення соціокультурного досвіду та методикою організації цієї діяльності. Висвітлено види соціокультурної діяльності засобами хорового мистецтва та обґрунтовано їх значення. Досліджено поняття «соціокультурна компетентність» як інтегрована особистісно-професійна якість особистості, яка забезпечує ефективну його взаємодію з представниками інших соціокультурних середовищ та є його однією із ключових компетентностей. Визначено, що найсприятливішими умовами для становлення особистості майбутнього педагога-музиканта та розвитку його соціально значущих якостей є застосування інтеграційного підходу у процесі їх професійної підготовки.

Ключові слова: *професійно-орієнтована підготовка, майбутній вчитель-музикант, соціокультурна діяльність, хорове мистецтво, мистецькі цінності, художньо-творчий процес, інтеграційний процес, соціокультурна компетентність.*

У розгляді проблеми удосконалення освітнього процесу в закладах вищої освіти основна увага концентрується на суб'єкті дослідження – майбутньому педагогу, здатному реагувати на нові тенденції в освіті, орієнтуватися на потреби Нової української школи, бути вмотивованим, творчим, конкурентоспроможним фахівцем. Успішність реалізації якісної професійно-орієнтованої підготовки майбутнього вчителя-музиканта потребує пошуку нових підходів до організації цього процесу. Однією із найважливіших сфер професійної діяльності майбутнього фахівця мистецького спрямування є здійснення соціокультурної діяльності засобами хорового мистецтва, що передбачає наявність відповідного рівня їх загальної та професійної культури. Актуальність підкреслюється й специфікою мистецького напрямку навчання, де основна увага приділена розв'язуванню різноманітних мистецьких завдань, створенню творчих продуктів, збереженню та примноженню культурних та мистецьких цінностей тощо.

У сучасних наукових джерелах питання професійної підготовки майбутніх учителів-музикантів виявляється в розгляді та обґрунтуванні необхідності використання різноманітних художньо-педагогічних